

2005-257

175/05/ számú RENDELLENESSÉG VIZSGÁLATI LAP		 Repülésbiztonsági Osztály Tel: 296-7414, 296-7510 Fax: 294-9813	
Esemény dátuma: 2005. 10. 19.	Esemény időpontja (LT): 10. 00.	Esemény helye: München	
Értesítés vételének Dátuma: 2005. 10. 19.	Értesítés vételének Időpontja (LT): 10. 05.	Esemény besorolása: Műszaki meghibásodás	
Légijármű típusa: CRJ-200		A repülési feladat jellege: Kereskedelmi utasforgalmi	
Légijármű lajstromjele: HA-LND		Járatszám: MA-531 -	
A légijárművön tartózkodó személyek (szükség esetén részletesen lásd a Személyi Lap táblázatban)			
Személyzet	Név	Sérülés jellege:	
Légijármű parancsnoka	férfi	-	
Első tiszt	férfi		
Egyéb hajózó	-		
Légiutas kísérők száma	2		
Szállított személyek (utasok) száma: 32	Szállított áru jellege: érdektelen		
Személyi sérülés történt: nem	Veszélyes: nem		
1. Esemény leírása: 2005. 10. 19-én a HA-LND jelű, CRJ-200 típusú repülőgép a MA-531 számú, MUC-BUD menetrendszerű járat teljesítésére indult. A müncheni felszállás után kb. 6 perccel FL 110 magasságon a hajózárszemélyzet durranó hangot hallott, és vibrációt éreztek. A repülőgép kissé jobbra kimozdult. Ezzel egy időben az EICAS-on a következő jelzések jelentek meg: R ENG VIB ; HIGH ITT és PAX DR OUT HNDL . Az emelkedést megszakították, majd mivel az R ENG VIB jelzés továbbra is megmaradt, a hűtés után a hajtóművet leállították. A repülőgép parancsnoka a hiba miatt a járat teljesítésének megszakítása és a MUC-ba való visszazárlás mellett döntött. A MUC-i ATC-nek „MA vészhelyzetet jelentettek, majd a „Single ENG procedures” előírásait figyelembe véve, egy működő hajtóművel rendszerben leszálltak Münchenben.			
2. Kivizsgálás: A PoLéBiSz az esemény szakmai vizsgálatát a 2372/2005 számú levelével üzemeltetői hatáskörbe utalta. <ol style="list-style-type: none"> Az utasok kiszállítása után az eseményt a repülőgép parancsnoka jelentette az illetékes helyi és a BUD-i szolgálatoknak és műszaki segítséget kért. A MALÉV Vezető Tervezője felkérte a Lufthansa Cityline műszaki szolgálatát a hajtómű ellenőrzésére valamint az FDR adatállomány letöltésére RBO felügyelőt küldtek a helyszínre. A Cityline szerelők, a meghibásodott hajtóművet vizuálisan és boroszkoppal ellenőrizték ennek során, megállapították, hogy a nagynyomású kompresszor második fokozatának 7-es 8-as lapátjai eltörtek valamint a turbina falán anyagfelkenődés található. /1.sz. Melléklet boroszkopos fényképfelvételek / Az RBO FDM kiértékelő csoportja az RBO felügyelő által letöltött adatokat kiértékelte és tájékoztatásul átadta az MO-nak./2. sz. Melléklet/ A Malév Rt. Műszaki Igazgatósága a 3. és 4. pontban leírtak alapján, a hajtómű Münchenben végrehajtható lecserélését határozta el, intézkedtek a szükséges anyagok helyszínre szállítására és felkérték a Luftansa Cityline-t a hajtóműcsere elvégzésére. A hajtóműcsere az AMM 71-00-00 alapján az U213848 számú Job Card szerint elvégezték, az elvégzett munkákat a 016958-59 számú AFL-eken okmányolták és a repülőgépet október 25-én üzemképesnek minősítették./ 3.sz. Melléklet/ 			

7. A repülőgép október 26-án rendben visszaérkezett Budapestre.
8. A meghibásodott hajtómű adatai:
Cikkszám (P/N):	CF34-3B1
Gyári száma (S/N):	873784
Felépítés ideje:	2003.04.21.
Üzemidő:	5725,9 óra / 4848 ciklus
Javítva:	nem volt
9. A meghibásodott hajtómű javítását Berlinben az MTU Maintenance Berlin-Brandenburg GmbH végezte. A hajtómű szétszerelése közben megállapították, hogy a HPC /nagy nyomású kompresszor/ első terelőlapát sorában lévő egyik lapát mozgató karja nem volt a mozgató gyűrűbe helyezve /4.sz.Melléklet 2 db Fotó/. Az ily módon mozgásképtelenné vált terelőlapát zárt helyzetben rögzült és az így keletkezett zavart áramlás állandó terhelése miatt a második fokozat lapátjai közül kettő, fáradásos törést szenvedett.
10. Az észlelt hibáról az MTU értesítette a MALÉV-et. A Mérnökszolgálati Osztály megelőző intézkedésül egyszeri ellenőrzésre Job Ordereket adott ki a CRL-200 típus repülőgépek hajtóművére a terelőlapátok megfelelő beépítésének ellenőrzésére. A fentiekén kívül felvették a kapcsolatot a hajtómű gyártó General Electric-vel és tájékoztatták a gyártót a tapasztalt rendellenességről.
11. A repülőgép üzembeállításáig – 2003. 04. 21-ig visszamenőleg ellenőriztem a repülőgép üzemeltetési és karbantartási okmányait. Azok a jelen meghibásodással összefüggésbe hozható bejegyzést nem tartalmaztak.
12. A mozgatókar szerelési hibáját sem a kötelezően előírt 3000 óra után elvégzendő boroszkopos ellenőrzés során, sem, a soron kívüli 2005 augusztus 1-én elvégzett ellenőrzésnél nem vették észre az ellenőrzést végzők. A 3000 óra utáni ellenőrzést Ljubjanában a karbantartó bázison végezték el, az augusztusi ellenőrzést, pedig az LH Aero team végezte Budapesten.

2. Következtetések:

1. A rendelkezésre álló adatok szerint a müncheni felszállás után bekövetkezett hajtómű meghibásodást a nagy nyomású kompresszor második fokozat 7. és 8. lapátjának törése okozta.
2. A lapátok azért szenvedtek fáradásos törést, mivel a hajtómű eredeti gyári összeszerelésénél a kompresszor első fokozatánál egy terelőlapátot helytelenül építették be, a terelőlapát zárt helyzetben rögzült így egy olyan zavart áramlás keletkezett, amely végül a lapátok töréséhez vezetett.
3. A lapátok törése több mint 5700 üzemóra után következett be és az üzemeltetés alatt a hajtómű működésében rendellenesség nem volt tapasztalható.
4. Az esemény kapcsán megelőző intézkedésül kiadott az összes CRJ-200 repülőgép hajtóművére vonatkozó ellenőrzés megfelelő intézkedés volt. Az elvégzett boroszkopos ellenőrzéseknél, a hajtóműveknél helytelen szerelést nem észleltek.
5. A repülőgép parancsnokának tevékenysége a hajtómű meghibásodása után - a hajtómű leállítására, visszafordulására és a vészhelyzet jelentése – célszerű és helyes volt.

3. Kockázati osztály: „C”

4. Biztonsági javaslatok:

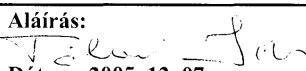
A megelőző intézkedésül kiadott hajtómű ellenőrzéseken kívül, javaslom az esemény

kivizsgálási anyagának tájékoztató jellegű ismertetését a CRJ hajózó állománya előtt.

Az eset vizsgálatát elvégezte:

Aláírás:

Táborosi János
Repülésbiztonsági felügyelő

Dátum: 2005. 12. 07.

Tett biztonsági intézkedések:

A biztonsági intézkedéseket visszaellenőrizte:

Aláírás:

Repülésbiztonsági felügyelő

Dátum:

Lapszám: 1

Mellékletek:

1. Boroszkopos Fotók	13 lap
2. FDR adtlapok	36 lap
3. 016958-59 AFL	2 lap
4. Fotók/mozgató karról/	2 lap